

1
De zolder

Waarom deed Aïsha dat nou weer? Jonas smeed zijn schooltas tegen de muur van de hal. Er klonk een harde bonk en de tas plofte op de grond. Was het dan niet duidelijk dat hij wilde dat ze hem met rust liet? Hij liep door de gang te ijsberen. Misschien moet ik het toch aan mama vertellen, dacht hij wanhopig. Zij wist vast wel een oplossing.

Jonas sloeg de voordeur met een klap dicht en leunde tegen de deurpost om te kijken of er iemand was die hem had gehoord. In de keuken was niemand. Hij liep met grote passen naar binnen en liep om de tafel heen, die in het midden stond, door naar de woonkamer. Op een verdwaalde kat in de tuin na, die door de grote schuifdeuren te zien was, was er niemand. Zou zijn moeder überhaupt al terug zijn van het ziekenhuis? Had ze langer moeten werken? Als dat zo was betekende dit dat Jonas moest wachten... En hij was het zo zat!

Jonas Dubelaar had een aanbieder op school: Aïsha, en ze kon haar aandacht maar niet van Jonas afhouden. Het mocht dan wel kalverliefde zijn, maar zij dacht daar heel anders over, dat bleek wel uit het feit dat ze hem vandaag probeerde te kussen!

Al die aandacht irriteerde Jonas mateloos, vooral omdat ze hem constant achterna liep. Hij wilde dat hij meer tijd met zijn beste vriend Pascal kon doorbrengen in de pauze, in plaats van Aïsha proberen af te schudden.

Jonas zuchtte diep en liep weer terug naar de hal. Als zijn moeder thuis was lag ze meestal op bed of friste ze zichzelf op. Hij liep langs de trap naar de slaapkamer van zijn moeder. Meestal was ze doodop na een dag werken in de operatiekamer: als chirurg maakte zijn moeder lange dagen. Hij duwde de deur open. Leeg. Om naar de badkamer te kunnen, liep Jonas weer terug naar de hal. Hoe meer hij Aïsha uit zijn hoofd probeerde te krijgen, hoe duidelijker haar gezicht in zijn geest opdoemde.

‘Ik wil helemaal geen verkering met wie dan ook,’ mompelde Jonas en hij rilde bij die gedachte.

De lavendelgeur uit de badkamer kwam hem vanaf de overloop tegemoet. Dat bevestigde dat zijn moeder thuis was. Kort geleden had hij douchegel met lavendel voor haar verjaardag gekocht van zijn zakgeld. Hij liep langzaam de trap op en vroeg zich nog één keer af of hij het zou vertellen. Het kon niet vast erger worden dan het al was.

Hij klopte op de badkamerdeur en net toen hij voor de tweede keer wilde kloppen, ging de deur open. Zijn moeder hield met haar ene hand een gele handdoek vast, met de andere woelde ze door haar natte bruine haar. Ze boog zich voorover om hem een kus te geven.

‘Hoe was je dag vandaag, lieverd?’

Jonas voelde dat zijn wangen rood werden.

‘Ik ...’

Plotseling werd het leeg in zijn hoofd en wist hij niet hoe hij erover moest beginnen. Zijn moeder glimlachte en vroeg: ‘Ja, schat?’

Jonas ging tegen de deurpost aanhangen: ‘Hm...’

Dat had hij soms. Dan wilde hij iets zeggen, maar dan kwam het niet uit zijn mond. Niet omdat hij het niet durfde, maar omdat hij er de woorden niet voor kon vinden.

‘Heb je gevochten? Want je weet wat ik daarvan vind,’ zei zijn moeder op waarschuwendende toon.

‘Ik vecht niet, mam.’

‘Wat is er dan?’

Jonas ontweek de bruine ogen van zijn moeder en zei in één adem: ‘Er is een meisje dat mij leuk vindt.’ Zo dat was eruit. Zijn moeder trok haar wenkbrauwen op.

‘Maar jij vindt haar niet leuk?’

De spanning in Jonas’ lichaam verdween en er bleef alleen een verbaasd gevoel over. Hoe wist ze dat?

‘Heb je al gezegd dat ze je met rust moet laten?’

Uiteindelijk vond Jonas er de woorden voor, maar uitte ze aarzelend.

‘Ongeveer. Maar ze blijft me maar briefjes geven en ze probeerde me te kussen...’

‘Ach, Jonas, zo zijn meisjes als ze verliefd zijn. Dan doen ze dingen die ze normaal niet zouden doen.’

‘Ze is pas negen! Meisjes zijn raar. Je kan dan toch nog niet echt verliefd zijn?’

‘Tja... dat weet ik niet. Het kan. Maar hoor je wat je zegt? Jij vindt ze raar.

Het helpt als je laat zien dat je geen interesse in haar hebt en haar negeert. Als ze ouder wordt, trekt ze wel bij.’ Ze knipoogde.

‘Denk je dat?’ vroeg Jonas sceptisch.

Ze zakte door haar knieën. Met één hand hield ze de bovenkant van de handdoek vast en met de andere hand streelde ze Jonas door zijn haar en keek hem doordringend aan.

‘Ja, dat weet ik zeker.’ Jonas zuchtte opgelucht. Bij het vooruitzicht dat dit allemaal voorbij zou gaan, viel er een zware last van hem af. Zijn moeder stond weer op, knoopte de handdoek goed vast en pakte een handdoek die over de rand van de douchecel hing en wikkelde haar bruine haar erin. Zo leek het net alsof ze een tulband droeg.

‘Weet je wat?’ vroeg ze, terwijl ze Jonas bij de schouder pakte, ‘Pak wat limonade, ik ben net langs de bakker geweest en heb roomsoesjes gehaald, dus daar mag je er één van. Ze staan op het aanrecht. Ik ben het trouwens zat om de hele tijd dat gezoef van de Formule 1-races te horen. Voortaan staat de tv op zolder. Heb je zin om tv te kijken?’ Ze knipoogde opnieuw. Jonas’ ogen werden groot. Het duurde even voordat doordrong wat ze gezegd had, maar toen rende hij naar beneden om te doen wat zijn moeder had voorgesteld.

Jonas stond stil op de trap die naar de zolder leidde en staaarde omhoog. Het slot dat altijd op het zolderluik had gezeten was verdwenen en hij duwde het houten luik omhoog.

Het eerste wat Jonas opviel toen hij zijn hoofd door het luik stak, was de tv die recht voor hem stond en een oude versleten bank waar de vulling half uitpuilde. Links, achter de tv, was een muur, terwijl rechts veel dozen stonden en afgedankte spullen zoals een tafellamp met een kap vol gaten, lege parfumflesjes en een plastic driewieler die tussen de dozen door te zien was. Het licht dat door een eenzaam raampje viel, werd tegengehouden door het vuil en de spinnenwebben die duidelijk te onderscheiden waren. Datzelfde spaarzame licht liet de verfvlekken zien die op de oude planken van de zoldervloer waren vastgekoekt. Jonas zette het glas en de slagroomsoes op een schoteltje op de stoffige planken van de zolder en hees zichzelf naar boven. Toen bukte Jonas zich, pakte het glas en de soes op, plofte op de oude bank en deed de tv aan. Hij stak de soes helemaal in zijn mond en sloot zijn ogen, zodat hij volop kon genieten. Jonas zette het glas aan zijn mond en zapte naar de Formule 1-race. Ze waren bij de drieënvijftigste ronde en Vettel maakte een pitstop. Hij lag een halve ronde voor op de rest, maar tegen de tijd dat hij weer in de race was, had Hamilton hem al ingehaald.

Plotseling hoorde Jonas gekraak en Sophie, zijn zusje van acht, stak haar hoofd door het zolderluik.

‘Ik wil ook tv kijken!’ riep ze enthousiast.

‘Sophie, niet nu, ik kijk net,’ antwoordde Jonas. ‘Ga weg ofzo.’

Sophie trok een boos gezicht: ‘Ik wil ook op zolder tv kijken! Ik heb hier nog helemaal niet gekeken! Waarom mag jij altijd alles eerst?’ Jonas zette zijn glas op de bankleuning en wendde zich tot Sophie.

‘Ik zei toch, ik zit hier net!’ Hij negeerde haar laatste vraag.

‘Waarom mag ik niet kijken?’

Jonas graaide naar de afstandsbediening en zette het geluid uit. Door die beweging viel het glas om. Hij probeerde het nog te grijpen, maar de limonade vloeide al over de bank.

‘Omdat ik hier zit! Jij mag later wel.’

Mokkend liep ze de trap af en Jonas keek naar de vlek. Die bank was zo oud... dat zou vast niemand erg vinden. Het glas liet Jonas maar op de grond liggen; zo kon het geen tweede keer vallen.

Hij draaide zich om en keek om zich heen. Eigenlijk was de zolder best groot. De muur aan de andere kant was nauwelijks te zien. Jonas deed de tv uit. De race kon hem niet meer zo boeien. Vettel zou toch wel weer winnen. Hij was eigenlijk veel nieuwsgieriger naar de zolder. Het was raar dat zijn moeder het nu opeens toeliet dat ze hier kwamen... Waarom had ze er al die jaren anders een slot op gedaan? Misschien moest hij daar maar gebruik van maken. Wie weet wat hier allemaal te ontdekken viel!

Jonas stond op en begaf zich in het doolhof van dozen. Bijna stootte hij de tafellamp om, maar hij kon nog net de kap van de lamp grijpen en zette hem weer rechtop.

Hoe verder hij kwam hoe meer spullen hij zag liggen, al drong het licht steeds minder ver door. Nog net kon hij een boekenkast zien staan die het zo te zien bijna begaf en vol stond met door beesten aangevreten boeken. Hij was nu zeker al halverwege de zolder en op de achtergrond hoorde hij Sophie lachen. Dus ze was stiekem achter de tv gekropen? Ach, wat maakte het uit, het geluid stond hard, dat betekende dat ze hem in ieder geval niet over de zolder kon horen stommelen.

Op een van de vele dozen lag een boek, een fotoalbum. Jonas pakte het op en bekeek de voorkant met samengeknepen ogen. Op de voorkant was een grote foto geplakt waarop een enorme tuin met een landhuis te zien was. Het deed hem denken aan de vakantie. Was het maar zo ver...

Altijd als ze op vakantie gingen, hielden ze een vakantieboek bij. Eigenlijk deed zijn moeder dat, maar af en toe schreven Sophie en hij er ook in. Zijn moeder hield ervan om herinneringen vast te leggen met foto's en tekst. In dit album zaten heel veel foto's. Hij veegde het stof van het boek en sloeg het open. De kleine schuine lettertjes die af en toe onder een foto stonden, kon hij niet lezen.

Zijn blik viel op de eerste bladzijde. Was dat zijn moeder, die vrouw op die foto? En wie was die vreemde man die haar zoende? Zijn vader? Nee, die zag er anders uit. De man stond op bijna elke foto in het album. Was die man met zijn moeder getrouwd? Of was het niet zijn moeder? Was ze gescheiden en hertrouwd? Zijn vader had bruin haar, niet donkerblond, en hij was ook een stuk kleiner. Deze man torende bijna een kop boven zijn moeder uit en zij was lang voor een vrouw. Jonas sloeg het album weer dicht en liep verder. Hij zag zijn moeder liever zoals ze nu was.

Er gleed iets zachts langs zijn wang. Geschrokken greep Jonas naar zijn gezicht en veegde het plakkerige goedje weg. Een spinnenweb plakte tussen zijn vingers, maar de spin was allang vertrokken. Hij keek omhoog en zag dat het tussen alle balken van het schuine plafond wemelde van de spinnenwebben. Het rook er ook niet al te fris... veel te muf. Hij kon haast niet ademen. Terwijl hij stil stond en om zich heen keek, zag hij dat er iets glinsterde, ondanks dat het steeds donkerder werd. Was dat het glas van een staande klok? Het einde van de zolder kwam in zicht en hij zag dat de onnatuurlijke glinstering uit de buurt van de klok vandaan kwam.

Ervoor en eromheen stapelden de dozen zich op die bedekt waren met opgerolde tapijten en lege verfblikken. Met moeite klauterde hij omhoog en probeerde er op te letten dat hij niets omstootte. De stapel dozen was erg gammel en veel dozen waren niet tot de rand toe gevuld, zodat Jonas zich een paar keer misrekende en bijna viel.

Uiteindelijk kon hij bij de klok komen. Dat wat het glinsteren veroorzaakte, lag op het kastje dat onder de klok stond. Het bleek een ouderwets zakhorloge te zijn, zo eentje als zijn opa had. Hij stak zijn arm ernaar uit, wat lastig was omdat Jonas boven op een stapel dozen zat en het horloge zich een stuk lager bevond. Hij strekte zijn vingers en kon met zijn middelvinger het koordje net aanraken. Door het tussen zijn wijsvinger en middelvinger vast te klemmen hees hij het horloge omhoog.

Met bevende vingers friemelde hij aan het kapje dat de wijzerplaat van het horloge bedekte en het sprong met een zachte ‘klik’ open. De wijzers waren van een zilverkleurig metaal, de cijfers hadden een gouden kleur en de wijzerplaat was van parelmoer. Dunne straaltjes fel wit licht schenen om de randen van de wijzerplaat heen, zodat het horloge een kleine zon leek. Jonas zag op de achterkant een raar vierkantje met een gat erin. Het leek op een slot en het was gemaakt van steen. Het stond in schrill contrast met de kleuren van de rest van het merkwaardige voorwerp. Er stonden ook letters op. Hij pakte het horloge in zijn handen en bekeek het met interesse.

De vreemde tekens die erop stonden, kon hij niet ontcijferen, maar hij dacht dat de letters die als een cirkel om de rand kronkelden de betekenis van die tekens waren.

fraesi isjri suugi iepfs ftresga ftrensr

Jonas veegde er met zijn vinger overheen en kneep zijn ogen samen. Hij herkende de tekens niet, laat staan dat hij begreep wat die woorden betekenden. Misschien kon hij naar zijn juf gaan. Zij was altijd goed in talen geweest en had ooit iets over het Grieks verteld. Dat had ook een apart alfabet. Aan zijn moeder kon hij het niet vragen: ze zou het vast niet leuk vinden om te ontdekken dat Jonas ongevraagd spullen van de zolder meenam. Er moest een reden zijn dat de zolder zo lang afgesloten was geweest.

Hij stak het horloge in zijn zak en baande zich een weg terug over alle dozen en rommel. Toen hij bij het luik van de zolder kwam, klauterde hij via de trap omlaag, terwijl Sophie nog steeds tv keek. Ze keek zo intens naar de tv dat ze hem niet zag.

Nadat hij een tijdje onder aan de trap had stilgestaan met zijn hand in de zak waar het horloge zat, hoopte Jonas dat zijn moeder hem niet zou zien op weg naar zijn slaapkamer. Hij duwde de klink van zijn slaapkamerdeur omlaag, ging op bed liggen en haalde het horloge uit zijn zak. Hij draaide het om, bekeek zorgvuldig de letters en draaide het vervolgens weer om.

Het was nutteloos. Door het horloge om te draaien, begreep Jonas er niet meer van, laat staan dat er iets duidelijker werd. Hij bedacht dat hij het alleen zijn juf kon vragen en dus gewoon tot maandag zou moeten wachten.

‘Dag schat! Veel plezier en pas goed op je zusje!’ had Jonas’ moeder geroepen toen hij naar school ging. Jonas liep een stuk voor Sophie uit en dacht na over hoe en wanneer hij aan zijn juf zou vragen wat die vreemde tekens op het zakhorloge, dat hij op de zolder gevonden had, betekenden. Het hele weekend had hij moeten wachten en hij stond te popelen om te ontdekken wat die mysterieuze woorden betekenden. Bij die gedachte voelde hij het horloge in zijn zak bijna branden.

Eenmaal op het schoolplein zwaaide zijn beste vriend, Pascal, naar hem en kwam met zijn zusje Liesbeth naar hem toe. Hij was groot en breed gebouwd, een beetje aan de dikke kant, maar ook gespierd voor zijn leeftijd door zijn bokstrainingen. Ondanks zijn uiterlijk was hij erg aardig en alles behalve agressief. Terwijl hij naar hen toe liep, wreef hij over zijn blonde haar.

‘Jonas! Het einde van het schooljaar alweer! Nog even, dan hoeven we onze zusjes niet meer naar hun klas te begeleiden.’ De zomervakantie stond voor de deur en Jonas verheugde zich er enorm op. De uitslag van de Nio-toets was bijna bekend en na deze school zou Jonas, ten minste op school, verlost zijn van zijn zusje. Hij schaamde zich dood als ze hem op school op de meest onverwachte momenten een dikke knuffel gaf...

Pascal knipoogde naar Jonas en keek vanuit zijn ooghoek naar Liesbeth. Ze zat bij Sophie in de klas, ze waren zelfs hartsvriendinnen. De twee kletsten luid met elkaar, terwijl Jonas en Pascal hen naar hun klas begeleidden.

Bij groep vier stonden ze stil en fluisterde Sophie: ‘Ik moet je iets vertellen.’

‘Hmpf, wat dan?’ vroeg Jonas vermoeid.

‘Nou,’ fluisterde Sophie, ‘Ik weet dat jij op zolder hebt rondgeslopen, en je weet dat je niet aan spullen van mama mag komen!’

Jonas schrok, hoe wist zij dit? Hij besloot te doen alsof hij van niets wist.

‘O ja, Sophietje?’ vroeg hij plagerig.

‘Sukkel! Ik heb je toch gezien op de zolder? Ik zag dat er iets in je broekzak zat. Wat het is weet ik niet, maar reken maar dat ik erachter kom. Je mag geen dingen stelen van mama,’ riep Sophie.

‘Het is niet van haar,’ zei Jonas, ‘Het lag er gewoon.’

‘Alles wat op de zolder ligt, is van mama,’ zei Sophie. Ze draaide zich om, pakte Liesbeth bij de hand en liep samen met haar de klas in.

De bel ging. Eindelijk pauze! Alle leerlingen uit groep acht legden hun pen neer en pakte de spullen die ze voor in de pauze mee wilden nemen. Toen Pascal en Jonas naar buiten liepen, zwaaide Jonas met zijn hand voor de ogen van Pascal, om zijn aandacht te trekken. Pascal had het eerst niet door en het gevolg was een por in zijn maag.

‘Wacht!’ riep Jonas. Pascal keek hem onderzoekend aan.

‘Wat heb jij nou?’ vroeg hij.

‘Ik moet terug.’

Jonas beseftte dat hij nog aan de juf moest vragen wat die tekens op de achterkant van het horloge betekenden. Hij kon het beste nu gaan, er was niemand.

‘Wat, waarom?’

‘Eh... ik ben mijn drinken vergeten,’ loog Jonas en hij probeerde zijn flesje water achter zijn rug te verbergen. Pascal haalde zijn schouders op.

‘Ga maar, ik zie je zo nog wel,’ antwoordde Pascal.

Snel haastte Jonas zich naar de juf, die al bezig was om het bord uit te vegen. Ze hoorde Jonas aankomen en draaide zich verbaasd om.

‘Zo Jonas, wat is er?’ vroeg ze vriendelijk. Behoedzaam keek Jonas om zich heen en deed zijn hand in zijn zak.

‘Wel?’ vroeg de juf een beetje ongeduldig. Hij hield haar van haar werk, beseftte hij. Als hij het wilde weten, moest hij opschieten.

‘Nou juf, ik weet dat u goed in talen bent,’ begon Jonas en klemde zijn hand om het horloge. ‘Wilt u iets voor mij vertalen?’

‘Als ik het kan, lijkt me er geen reden om nee te zeggen,’ glimlachte ze. ‘Laat maar zien hoor.’ Jonas haalde zijn hand uit zijn zak en toonde haar het zakhorloge.

‘Nou zeg,’ zei de juf bewonderend. Ze pakte het horloge en draaide het rond met haar slanke vingers. ‘Wat een mooi horloge, waar heb je dat vandaan?’ Jonas negeerde die vraag en keek verwachtingsvol toe. Ze bestudeerde de tekst en er verscheen een frons op haar gezicht. Wist ze het niet?

‘Werkelijk, ik heb nog nooit zulke vreemde letters gezien.’ De moed zonk Jonas in zijn schoenen. Ze wist het echt niet! Grieks was het dus in ieder geval niet.

‘Maar,’ vervolgde ze, ‘ik denk dat die lettertjes daaronder de uitspraak zijn.’ Ja, zo ver kwam ik dus ook, dacht Jonas geërgerd. ‘Het spijt me Jonas, het is prachtig, maar ik begrijp er geen woord van,’ antwoordde de juf. ‘En die letterklanken begrijp ik ook niet, er zijn wel woorden met ‘fr’ zoals in ‘aftrap’ maar nooit aan het begin van een woord...’ Zijn juf dacht diep na om te bedenken hoe ze hem verder kon helpen, maar liet uiteindelijk haar handen zakken.

‘Nou juf, bedankt voor uw tijd, dan ga ik maar buiten spelen.’ Jonas pakte het horloge uit haar hand en rende het lokaal uit. Hij was nog steeds niets wijzer. Hij zou op een andere manier moeten proberen te weten te komen wat die letters betekenen, maar daar zou hij zich later wel druk over maken.

Jonas trof Pascal aan op het bankje waar ze vaak zaten. Hij keek grijnzend op toen hij hoorde dat Jonas er aan kwam.

‘Mag ik nog weten waarom je naar de juf ging?’ vroeg Pascal.

Jonas ging zitten, maar niet al te dicht in zijn buurt. Hij wilde het er niet over hebben zolang hij er nog niet uit was wat dit allemaal betekende.

‘Ik heb een zakhorloge op zolder gevonden met vreemde tekens erop. Ik wilde aan de juf vragen of zij kon lezen wat erop stond. Ze wist het niet.’

‘Is het veel geld waard?’

‘Geen idee.’ Jonas grinnikte en nam een hap van zijn brood. Dat dat het eerste was waar Pascal aan dacht. De rest van de pauze kletsten ze over sport en hoe irritant hun zusjes konden zijn.

Eindelijk ging de laatste bel van die dag. Jonas liep met stevige passen naar groep 4 en wachtte tegen de muur totdat hij Sophie naar buiten zag lopen. Hij wenkte haar en ze liepen samen naar huis. Sophie kletste vrolijk over wat ze vandaag gedaan had, maar Jonas was stil. Omdat hij nergens op reageerde, nam het gebabbel af en hield Sophie uiteindelijk haar mond.

Jonas sloot de voordeur achter zich en bleef stilstaan in de gang. Sophie rende naar de keuken en verdween uit het zicht. Jonas dacht eens diep na over die dag. Dat horloge... hij moest maar eens op zoek gaan naar dat sleuteltje. Misschien leverde dat meer helderheid op.

Jonas sloop naar de zolder. Hopelijk denkt mama niet dat ik stiekem tv ga kijken, dacht hij, ik moet niet teveel herrie maken. Opnieuw wurmde hij zich door alle rommel en dozen. Hij had zichzelf voorgenomen om achterin te beginnen. Hij moest weten wat er in dat horloge zat! Elke doos maakte hij open en gooide alles eruit.

Toen hij, na heel veel zoeken, de laatste doos had gehad, viel zijn blik weer op de klok. Er lag iets kleins op, en het leek van steen. Jonas kon zich niet voorstellen dat hij dat over het hoofd had gezien en liep er zo snel als hij kon naar toe. Dat was lastig, want bij zijn vorige bezoek had hij de dozen flink verschoven. Bij de klok lag een briefje. Vreemd, dat had er eerst nog niet gelegen. Hij negeerde die gedachte en pakte voorzichtig het briefje op en las:

*Voor dwazen met moed
Ftraesi isjri suugi iepfs ftresga ftrensr*

Dit waren dezelfde letters op als op het horloge! Jonas haalde het horloge uit zijn zak en hield het ernaast. Ja! dacht hij verheugd, maar waarom stond er “Voor dwazen met moed”?

Met trillende handen pakte hij de sleutel op en stak hem in de achterkant van het zakhorloge. Het paste! Jonas draaide de sleutel een kwartslag naar recht en keek verwachtingsvol naar wat er zou gaan gebeuren.

De wijzerplaat klikte open. Jonas zag iets groens, een heuvel, en een kasteel met échte ridders. Hij zag een wonderbaarlijk tafereel. Bergen met sneeuw van goud, elfen die rondansten in het bos, gewone mensen net als hij maar dan wel twintig centimeter groter dan de grootste man van de wereld. Beekjes, met zilver klaterend water, eenhoorns en zelfs draken die ridders op hun rug droegen.

Het leek wel een sprookje! Was dat echt? Jonas wenste dat hij daar ook kon zijn, net zoals die ridders op draken zitten en rondvliegen door de lucht. Vrij zijn, nooit meer huiswerk maken maar genieten, genieten van de vrijheid. Die draken waren zo reusachtig en stoer! Wat verlangde hij ernaar om zo’n draak te kunnen berijden, hij

**Leesfragment van 3 hoofdstukken uit “Grezhel, het horloge en de man op de draak”
(deel 1 van Jonas Dubelaar). Geschikt voor 12 jaar en ouder.**

kon hier wel eeuwig naar kijken. Hij zag wel verschrikkelijk veel door dat kleine gaatje. Dat was bizar, of kwam dat omdat er magie in... nee, vast niet. Magie bestond niet. Het was vast een stuk speelgoed, maar ook dat geloofde hij niet.

Sophie kwam ook de zolder op en riep: 'Jonas! We moeten eten en ik moet zo naar hockey toe, en jij moet mee van mama!' Jonas schrok en liet het horloge bijna vallen. Hij ving het nog net. Hij wist niet wat hij moest doen om het horloge te sluiten, dus hij probeerde om het sleuteltje een kwartslag naar links te draaien en de wijzerplaat schoof weer op zijn normale plek. Rechts, open. Links, dicht. Dat moest hij onthouden. Net nu moesten ze gaan eten. Hij zou zeker tijd maken om nog een keer te kijken. Kon het zijn dat er een andere wereld in een zakhorloge verborgen was? Of was het een tovertruc? Een oud vergeten speeltje van vroeger?

Zijn moeder had pizza opgewarmd omdat ze snel weg moesten. Tijdens het eten was Jonas afwezig. Waarom stond er op dat briefje dat dit voor dwazen met moed was? Was het gevaarlijk? Jonas bleef maar denken aan die draken. Toen ze klaar waren haalde Sophie hem uit zijn droom.

'Jonas, jij moet wel naar mijn training kijken, hè? Dat doe je toch wel? Ik heb heel goed geoefend en nu moeten we gaan!' Enthousiast stond Sophie op, pakte haar tas in en haalde haar hockeystick.

Ook in de auto kon Jonas maar niet stoppen met denken aan wat hij in het zakhorloge had gezien. Die draken, die ridders. Het was daar zo... anders. Was het wel echt? Was het niet gewoon een goocheltruc? Maar waarom had het dan op zolder gelegen? Wat moest zijn moeder daar mee? Maar belangrijker, wat moest hij ermee? Want als het echt was, wat hij eigenlijk wel geloofde, wilde hij daar zo snel mogelijk naar toe. De vraag was: hoe?

Sophie rende meteen uit de auto toen ze bij de sporthal aankwamen. Haar volle bos met blonde haren verdween al snel de sporthal in om zich om te kleden. Samen met zijn moeder liep hij naar binnen en ze gingen zitten. Deze keer had Sophie hem gevraagd of hij kwam kijken en hij kon haar niet weigeren. Sophie kwam huppelend met haar hockeystick uit de kleedkamer en ze nam hen mee naar het sportveld. Zelf ging ze bij haar team staan.

Jonas keek naar hoe ze speelde, maar was in gedachten bij het horloge. Hij voelde het uitnodigend kriebelen in zijn zak. Alsof het wilde zeggen: Jonas, kom, kom! Hij moest gewoon weer kijken. Hij moest weten hoe hij daar kwam. Maar dat kon niet nu, dan zou zijn moeder het zien en zou ze het misschien afpakken.

Jonas merkte niet dat hij was gaan zweten, maar zijn moeder wel. Ze legde haar hand tegen zijn voorhoofd.

'Jonas, wat is er? Je zweet helemaal,' vroeg ze bezorgd.

'Niets hoor mam, het gaat wel, maar die oefenwedstrijd is ook zo spannend, vind je niet?'

'Hm, ja. Ik snap het,' zei ze terwijl ze fronste en wendde zich weer tot haar dochter.

'Ik ga even naar de wc, oké mam?' vroeg Jonas.

Leesfragment van 3 hoofdstukken uit "Grezhel, het horloge en de man op de draak" (deel 1 van Jonas Dubelaar). Geschikt voor 12 jaar en ouder.

‘Ja, is goed,’ antwoordde zijn moeder een beetje achterdochtig.

Snel liep Jonas naar de wc. Er was gelukkig niemand. Hij deed de deur van de wc op slot en haalde het horloge weer tevoorschijn. Hij twijfelde of het slim was om het horloge hier te openen. Wie wist was het niet hetzelfde en zou er iets uitspringen. Zijn nieuwsgierigheid won het van zijn verstand. Voorzichtig draaide Jonas het sleuteltje om en het horloge ging open.

Jonas zag precies hetzelfde als de vorige keer. Vol verwondering keek Jonas opnieuw naar mensen op eenhoorns en draken, bomen, dat bos, elfen en vreemde bergen. Dat landschap boeide hem minder, ondanks dat het zo anders was dan wat hij gewend was. Nee, dan zo’n draak! Die prachtige beesten die door de lucht scheren, statig en trots.

Een stiekem gevoel bekwam Jonas. Wat nou, als hij zijn eigen draak had? Jonas sloot zijn ogen en bedacht hoe dat zou zijn. Net als in een vliegtuig, maar dan op een dier? In een zadel in plaats van op een stoel? Toen kwam er een idee op in Jonas’ gedachten. ‘Wat nou, als ik het sleuteltje nog een kwartslag naar rechts draai?’ mompelde hij.

Hij pakte het sleuteltje en draaide het een kwartslag naar rechts. Hierdoor was het sleuteltje op zijn kop en het beeld zoomde in op een paarse draak, die net vuur spoot. Jonas schrok, want het leek wel of hij de hitte van het vuur echt kon voelen! Hij zag een man op de draak zitten. Hij droeg een harnas en een helm die leek op de manen van een paard. Zijn gezicht had een zwart puntbaardje en vriendelijke ogen.

Hé, zulke helmen droegen de Trojanen vroeger ook, merkte Jonas verbaasd op. De man had een mooi glinsterend zwaard, met een robijn aan het einde van het handvat. Jonas wilde ook een zwaard hanteren, maar daar was hij nog te jong voor. Een keer was Jonas met zijn moeder in een winkel en zag hij een prachtige dolk liggen. De verkoopster had hen gade geslagen en vroeg of Jonas het mooi vond. Jonas had geantwoord dat hij de dolk heel graag wilde hebben. De verkoopster had gelachen en zijn moeder had hem uit de winkel weggeleid en hem gezegd dat de wet wapens verbood voor minderjarigen.

Op het schild van de man zag hij letters die leken op de lettertjes die op het zakhorloge stonden. Het woord kende hij helaas niet:

Egi

Hij had een heel land ontdekt! Een land, verborgen in een klein horloge! Het was echt waar! Jonas verbaasde zich dat hij, Jonas, een jongen van elf, zo’n ontdekking had gedaan. Dit was misschien wel het allergrootste geheim van de wereld!

Ze zaten weer in de auto op weg naar huis. De training van Sophie was voorbij en ze zat voorin de auto met haar armen over elkaar geslagen. Ze vroeg verontwaardigd: ‘Jonas, waarom heb je nou niet gekeken?’

‘Sophie, dat heb ik al gezegd, het laatste deel van de training moest ik naar de wc. Dat is toch niet zo erg?’ zei Jonas boos.

‘Ja maar je zou kijken! Je hebt het beloofd, beloofd!’ zei Sophie met betraande ogen. Een belofte breken was taboe in hun gezin. Vooral omdat dat er zo ingestampt werd door hun moeder, kon Sophie er niet tegen als er een belofte werd gebroken. Dan voelde ze zich alsof haar groot onrecht werd aangedaan.

‘Ik heb toch ook gekeken. Alleen niet zo lang. Sorry dat jongens ook af en toe moeten poepen!’ snauwde Jonas.

‘Maar je hoeft toch geen half uur op de wc te zitten?’ sputterde Sophie. Jonas zat achterin en keek zijlings naar zijn moeder. Haar handen verstrakten zich rondom het stuur. Jonas zuchtte hoorbaar. Sophie ook... klein kind, maar zo’n grote mond. Het was lastig om zijn excuus geloofwaardig te laten klinken. In werkelijkheid had hij bijna een half uur draken gevolgd. Het was lastig om te doen alsof hij al die tijd had zitten poepen.

‘Wel als...’, probeerde Jonas zich eruit te kletsen, ‘ik wat moeite heb met eh...’

‘Wat een onzin! Dat doe je toch binnen tien minuten?’ snauwde Sophie. Blijkbaar waren haar tranen weer opgedroogd.

‘En nu stil! Sophie, hou je mond. En Jonas, zit Sophie niet zo op de huid. Ze was alleen teleurgesteld. Nu wil ik er niets meer over horen,’ beëindigde hun moeder het gesprek. Sophie stak haar tong uit naar Jonas, en Jonas had er spijt van dat hij niet de hele training op de wc was gebleven zodat hij nog had kunnen kijken naar dat wondere land in het horloge.

Sophie gooide de autodeur met een klap dicht en rende naar binnen. Jonas sjokte achter haar aan en deed de voordeur dicht. Hij liep naar boven zonder iets te zeggen of te denken. Eenmaal in zijn eigen vertrouwde kamer slaakte Jonas een zucht van opluchting. Eindelijk was hij verlost van Sophie, had hij rust en kon hij weer zijn horloge bekijken.

Hij pakte het sleuteltje op en wilde het net in het slot steken, toen hij voetstappen hoorde. Geschrokken verstopte hij het horloge met de sleutel tussen zijn lakens. Het was zijn moeder, maar ze liep naar beneden en kwam zijn kamer niet in. Waarschijnlijk had ze Sophie net naar bed gebracht.

Toen hij zeker wist dat zijn moeder ook naar bed was gegaan deed hij zijn nachtlampje aan en richtte hij zijn aandacht weer op het horloge. Maar waar was het sleuteltje? Ik had het toch er in laten zitten? dacht Jonas vertwijfeld. Hij graaide verwoed tussen al zijn beddengoed en vond het sleuteltje onder zijn kussen.

Ik dacht even dat ik het kwijt was. Zou ik... ja! Ik doe het gewoon, ik moet weten wat er gebeurt als... dacht Jonas.

Hij stak het sleuteltje er alweer in, maar deze keer draaide hij het sleuteltje een kwartslag naar links! Vol verwachting keek Jonas naar wat er zou kunnen gaan gebeuren.

De achterkant ging open als normaal, maar deze keer scheen er een felle witte gloed uit en het beeld zoomde snel in. Als in een trance sloeg Jonas de dekens van zich af en liet zijn voeten op de grond zakken. Hij ging staan en hield met beide handen het horloge stevig vast. Versuft nam hij een paar kleine pasjes, totdat hij in het midden van zijn kamer stond. Het witte licht verblindde hem en hij kneep zijn ogen dicht, maar zijn oogleden konden de felheid niet tegenhouden.

Jonas kreeg een raar gevoel in zijn maag dat leek alsof je in een achtbaan zat. Hij wilde dat het ophield en hij duwde wanhopig tegen de wijzerplaat van het horloge, om het dicht te

krijgen. Tevergeefs. Jonas kon de wijzerplaat nog geen millimeter bewegen. Het gevoel in zijn buik werd steeds erger. Hij boog zijn hoofd dicht naar het horloge toe en opende zijn ogen, om beter te zien wat er gebeurde. Plotseling werd het brandende licht oranje en het omarmde Jonas met zijn warmte. Jonas kreeg last van hoofdpijn, alsof hij in een trui zat die hij maar niet over zijn hoofd kreeg. Daarna begon dat gevoel zich te verspreiden naar zijn schouders, zijn middel en zijn voeten.

Hij had het gevoel alsof hij door een lange buis naar beneden viel, steeds dieper. Jonas draaide snel rond en alles tolde. Hij viel zo snel dat hij nauwelijks kracht had om angstig met zijn armen te zwaaien. Wat als hij te pletter viel?! Jonas kon niet meer nadenken. Wat er met zijn lichaam gebeurde ging te snel om te bevatten. Hij bleef maar vallen. Zijn ogen zagen niets dan felle vierkanten die zomaar opdoken en weer verdwenen. Toen werd het zwart voor zijn ogen.

Jonas kreunde. De waas voor zijn ogen zorgde ervoor dat hij niets scherp zag. Hij knipperde, maar hij kon er niet beter door zien. Zijn oren leken dicht te zitten, net zoals bij het opstijgen van een vliegtuig. Jonas besloot om te blijven liggen. Hij kon blijkbaar niet vertrouwen op zijn zintuigen.

Langzaam vervaagde de waas en begon hij helderder te zien. Een ridder knielde voor hem op één been. In wapenrusting en al. Achter de man was een paarse vlek zichtbaar. Kon dat...? Een branderige geur drong zijn neusgaten binnen. Jonas trilde. Hij wás er. Hij was op de plek die hij in het horloge gezien had, die... die wereld. Toen hij van de ergste schok bekomen was, wilde hij gaan zitten, alleen hield de vreemde hem tegen. Hij zei ook iets, maar dat kon Jonas niet verstaan. Hij keek bezorgd en onderzoekend naar Jonas.

Opeens draaide de ridder zich om naar zijn draak. Jonas was van plan geweest om, wanneer de man niet zou kijken, het horloge te pakken nu hij zich weer kon bewegen, maar het wezen achter de man trok Jonas' aandacht. Hij knipperde alleen met zijn ogen en had de neiging om hardop te lachen. Een draak? Stond er nou werkelijk... nee. Die ridder, tot daar aan toe, maar... Stond er echt op zo'n vijf meter afstand een paarse draak met een mens te praten? Het lijf was bedekt met paarse schubben, en de kop van de draak leek wel op die van een kat. De draak had zware wenkbrauwen, ten minste, Jonas nam aan dat het wenkbrauwen waren, want er waren geen haren, die overgingen in slierten die losjes langs de hals liepen.

Jonas knipperde weer met zijn ogen en dwong zichzelf het horloge te pakken nu het nog kon. Na een snelle beweging van zijn arm omsloten zijn vingers het horloge en probeerde hij weer de houding aan te nemen waar hij net in lag. Hij besloot later wel of hij nu bang moest zijn voor die draak of dat hij stiekem op de draak wilde rijden.

De ridder draaide zich weer om en Jonas schrok. Hij sprak Jonas aan en gaf hem een raar voorwerp. Jonas had geen flauw idee wat het was en wat hij ermee moest doen, maar hij pakte het aan. Het leek op een schelp, of een soort slakkenhuis. De vreemdeling pakte het weer terug en zei nog iets anders. De draak naast hem snoof en gromde in dezelfde vreemde taal. Jonas was afgeleid. Dus die draak kon echt praten? Hij kon verstaan wat die man zei?

De man wendde zich tot Jonas en stopte het slakkenhuisgeval in Jonas' oor. Daarna zei hij nog iets en Jonas kon hem dit keer verstaan! Het piepte niet, zoals Jonas verwacht had. Het was absoluut niet te vergelijken met een gehoorapparaat, wat Jonas eerder had gedacht dat het was. Er gonsden een heleboel woorden razendsnel door zijn hoofd. Maar na een paar tellen hield het op.

'Kijk, hiermee kun je onze taal verstaan. Je zult het helaas niet kunnen spreken zonder dit hulpmiddel, zover gaat onze magie niet, maar zolang je het in hebt, kunnen wij jou ook begrijpen. Om ook magie te kunnen toepassen moet je de woorden actief leren, maar dan kun je uiteindelijk vloeiend worden. Daarnaast heb jij alle tijd om onze taal te leren denk ik zo,' zei de ridder bemoedigend en hij wachtte een reactie af.

Magie, had hij gezegd. En hoezo had hij alle tijd? dacht Jonas. Maar aan de andere kant... een taal leren die niemand thuis kende klonk aanlokkelijk. Dan kon hij alles zeggen wat hij wilde. Bovendien wilde hij meer weten over die draken. Zijn nieuwsgierigheid won het van zijn angst.

De ridder zag hem angstig kijken en lachte: 'Je wilt natuurlijk weten wat dit is? Wij noemen het in onze taal...' Hij deed het ding weer uit Jonas' oor '*...franbaer*'. De ridder stopte de schelpvormige franbaer weer terug. 'Ik zal je proberen het uit te leggen. Het is eigenlijk heel simpel. *Ftransi* betekent verstaan en... wacht, ik heb mezelf nog niet voorgesteld, wat dom van me! Ik ben Trinsr. Hier achter mij staat mijn draak Sringritia. Hoe heet jij eigenlijk?'

Jonas keek op naar Trinsr en antwoordde: 'Ik heet Jonas Dubelaar. Weet u waar ik ben?'

Hij had geen flauw idee wat Trinsr van die rare vraag zou denken, maar Jonas wilde zeker weten dat hij op de plek was die hij in het horloge had gezien. Zijn blik ging naar de draak, wiens paarse schubben schitterden in het zonlicht. De draak had zelfs een naam.

'Je weet niet wáár je bent?' vroeg Trinsr bedenkelijk. Jonas knikte. 'We zijn in Sjen'na. Ik ben vertrokken uit Nirikcka en op weg naar Gaileh. Kan ik je toevallig een lift geven?'

Die namen zeiden Jonas niets. Het enige wat echt bleef hangen waren zijn laatste woorden.

'Op de draak?' vroeg Jonas trillend van opwinding. Hij had besloten dat hij dat wilde en nu die kans zo dichtbij was, kon hij het haast niet geloven.

Nogal verbaasd reageerde Trinsr: 'Ja natuurlijk, rijd jij niet op een draak dan?'

'Nee?' antwoordde Jonas. Trinsr trok zijn wenkbrauwen op.

'Ga je dan nog niet naar school?'

Jonas keek op zijn beurt verbaasd.

'Ik ga al zes jaar naar school.'

Trinsr stond stokstijf stil en leek uit het veld geslagen.

'Pardon, ik had je wat jonger ingeschat, zo'n jaar of twaalf... Maakt niet uit, niet iedereen is even groot.'

Jonas kreeg een lichte bloos op zijn wangen.

'Ik ben elf,' zei hij nadrukkelijk.

Trinsr zweeg even en dacht zo te zien diep na, terwijl hij Jonas opnieuw van top tot teen bekeek en zei: 'Ik denk dat we beter naar een kennis van me kunnen gaan die ons verder kan helpen. Ze woont in Gaileh, ik moest toch al naar haar toe. Ik weet niet goed...' Trinsr aarzelde, krabde op zijn hoofd en zweeg. Hij keek ongemakkelijk de andere kant op en vervolgde: 'Normaal zijn mensen die al acht jaar naar school gaan volwassen. Er is iets bijzonders met jou. Ik weet het nog niet zeker, maar daarom gaan we naar haar toe. Ik zal je onderweg over haar vertellen, klim maar op mijn draak.'

Jonas bleef staan toen Trinsr naar zijn draak liep. Moest hij met hem meegaan? Hij was niet bijzonder. Wat zag Trinsr dan in hem? Hij zag hem vast voor iemand anders aan. Aan de andere kant... hij had nog steeds de mogelijkheid om meer te weten te komen over deze wereld. Misschien kon hij met een zwaard vechten, of zelfs zonder begeleiding op een draak vliegen. Jonas kreeg het er warm van.

Toen Trinsr bijna bij Sringritia was, draaide hij zich om en vroeg: 'Vind je het niet erg om mee te gaan?'

Jonas schudde zijn hoofd. Hij was veel te nieuwsgierig om bang te zijn voor wat er allemaal zou kunnen gebeuren, dus liep hij naar de paarse draak. Trinsr stak zijn hand uit en gaf hem een zetje, om zo makkelijker op de draak te komen. Terwijl hij op de rug van de draak klom, kon Jonas een opgewonden gevoel niet onderdrukken. Hij kon haast niet geloven dat hij zometeen op een echte draak zou rijden!

Jonas zat in het zadel en kort daarna nam Trinsr plaats achter hem. Het was een beetje krap, maar het ging. Trinsr pakte één van de vele leren lussen van het zadel en hield zich vast.

De draak nam een enorme sprong. Even later vlogen ze over het veld waar Jonas had gelegen. Jonas' haren wapperden in de wind en hij boog zich voorover zodat hij steviger zou blijven zitten. Hij kneep zijn ogen tot spleetjes, waardoor tranen langs zijn slapen naar achteren kropen, en schreeuwde van opwinding. Jonas vloog op een echte draak!

Dankjewel voor het lezen!